

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 99

číslo: 40

6. října 2019

Cena: 8 Kč

Patříme k sobě!

Připomíná letošní Modlitba za domov

Před 30 lety v době pádu totality se zdálo, že je národ jednotný. Dnes, o tři dekády později, o tom mnozí pochybují. Organizátoři Modlitby za domov, tradiční akce pořádané Ekumenickou radou církví, proto za hlavní téma letošního ročníku zvolili heslo „Patříme k sobě!“ Chtějí na základě společného duchovního dědictví připomenout, že je mnoho toho, co nás spojuje.

Modlitba za domov se tradičně koná na státní svátek vzniku první Československé republiky 28. října. Obrací se nejen na věřící publikum, ale na všechny, kterým jsou vlastní nějaké duchovní hodnoty. Církve Ekumenické rady církví každý rok spojují své síly

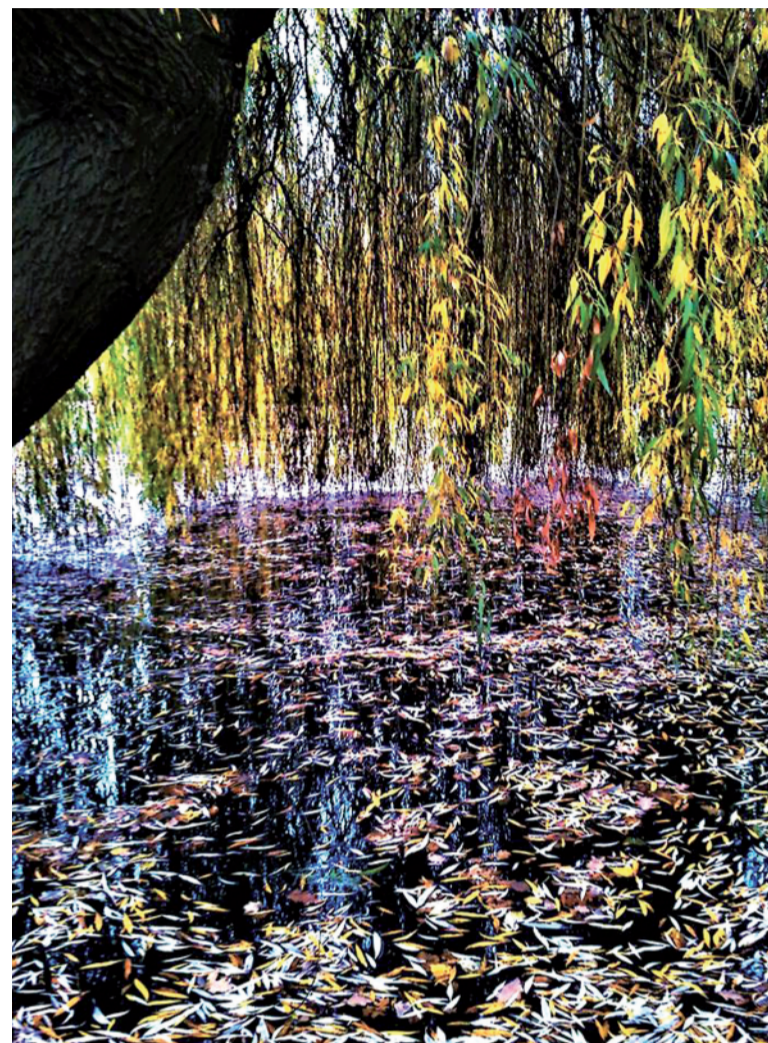
k tomu, aby důstojně a s vděčností připomněly vznik našeho prvního samostatného státu, jeho složitou historii a před třemi desetiletími znovu nabytou svobodu. Společně se schází, aby se pomodlily za pozhánání a ochranu pro naši zemi.

Součástí akce je bohatý duchovní a kulturní doprovodný program, vyvrcholením je přímý přenos České televize. Místem konání se letos stal evangelický a někdejší utrakvistický kostel u Klimenta v Praze v Klimentské ulici. Hlavní program – sama Modlitba za domov v přímém přenosu České televize – začíná v 15 hodin. Hlavními hudebními hosty letošního ročníku Modlitby za domov budou Eva Henychová, Roman Dostál a Slávek Klecandr, kteří modlitbu doprovodí svými písněmi a večer vystoupí na samostatném koncertu. Mezi odborné pozvané hosty patří Pavel Hošek, Jeroným Klimeš nebo Pavel Vimr. Na programu se bude podílet také umělecká skupina Nocturno, která představí svou audiovizuální intervenci – modlitbu beze slov s prvky moderního tance i videomappingu.

Součástí modlitby za domov je také výtvarná soutěž pro děti a mládež. Prostřednictvím výtvarných prací a letos poprvé i prostřednictvím krátkého videa mohou účastníci soutěže po svém zpracovat heslo letošního ročníku: „Patříme k sobě!“

Bližší informace o Modlitbě za domov naleznete na webových stránkách www.modlitbazadomov.cz.

Petr Jan Vinš,
generální sekretář Ekumenické rady církví

Ekumenická bohoslužba vděčnosti za stvoření

Ekologická sekce České křesťanské akademie zve k účasti na ekumenické bohoslužbě vděčnosti za stvoření v úterý 8. října 2019 od 18 hodin v kostele evangelického sboru u Klimenta v Praze 1 - Novém Městě (Klimentská ul.). Kázáním poslouží Milan Horák z Obce křesťanů. Po bohoslužbě (cca od 19 hodin) bude následovat beseda s Jakubem Kašparem, náměstkem ředitele Krkonošského národního parku, na téma „Klima se mění. A co my s tím?“

JNE, Foto: Josefina Hudcová

Nehledejme daleko ani vysoko

Koncem měsíce října si připomeneme Den svobody - Vznik československého státu. V Žalmu 144. čteme: Blaze národu, jemuž je Hospodin Bohem. Nový zákon nám přidává Ježíšovými ústy v Matoušově evangeliu: Blaze tichým, neboť oni dostanou zemi za dědictví. Blaze těm, kdo hladovějí i žízni po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.

Tichost, spravedlnost, to jsou především duchovní hodnoty i kvality. V tomto svědectví je i naděje. Zemi a spravedlnost nelze koupit. Jen dočasně ovládnout. Dědictví však je obdarování. Bojme se sytit a napájet jen těla, když duše a srdce hladoví a žízni. Přetučnělá, nenasytná těla mívají podvyživenou duši. Současnost nám odhaluje, jak jsme na tom doopravdy s duchovními hodnotami. Když budeme jako národ pouze myslet na to, co budeme jíst a pít, jak se oblékat a jakými věcmi se obklopit, začnou se hroutit duchovní hodnoty a vztahy mezi lidmi. Protože na ně už nebude ani chuť, ani síla, ani čas. Sklízíme, co jsme do sebe nechali zasít a co jsme zaseli do života našich dětí. Není to potěšující, je to hladová úroda. Jako národ jsme dostali z Boží milos-

ti nový čas i prostor. Umíme tuto možnost využít? Nehledejme daleko ani vysoko, začněme u sebe. Změňme svůj život. Nezávidme, nesrovnávejme, važme si života - prožíváme ho jen jednou. Kvalita a hodnota života je v lásce, pomoci, poctivé práci, radosti a naději. Pokusme se zamyslet a postarejme se především o to, aby naše srdce i duše nebyly podvyživeny, osamoceny, smutné a plačící.

Vždyť i naše děti, rodiče a prarodiče potřebují více porozumění a lásky a ne množství věcí, které nenahradí živého, laskavého a chápajícího člověka. Minulé století k nám promlouvá ústy jednoho z účastníků revolučních proměn v r. 1948: „Národ, jenž nectí svých velikánů, sám cti není hoden.“ Bereme vážně osobnosti, které spoluvytvářely dějiny našich národů? Karla IV., Mistra Jana Husa, J. A. Komenského, K. H. Borovského, T. G. Masaryka? Rádi opakujeme tato jména, ale známe jejich skutečný vklad do života našeho národa? Uvědomujeme si, že tito lidé byli vedeni duchovními hodnotami a jimi v pravdě žili? To je Boží nabídka a výzva nám všem k novému životu v pokoji, klidu, rozvaze i radosti. Blaze národu, jemuž je Hospodin Bohem. **-czka.**

Sezóna 2019-2020

ve Vršovickém divadle Mana

Po uplynulé sezóně, v níž byla zahájena nová éra Vršovického divadla, éra budování stálého repertoárového divadla v netradičním divadelním sále, který je součástí sakrálního prostoru kostela Církve československé husitské, se rozbíhá další sezóna.

I ona bude sezónou přechodovou, probíhající ve znamení přechodu od stagiony komerčního typu ke

smysluplnému divadelnímu snažení. Rozdíl mezi komerčním typem divadla a divadlem veřejné služby

spočívá především v jeho cílech. Cílem komerčního divadla je generovat zisky a poskytnout populárním hercům prostor pro seberealizaci bez ohledu na společenské cíle. Divadlo veřejné služby, kterým se usilujeme stát, má vždy na zřeteli obecně prospěšné cíle.

Přináší na jeviště zásadní otázky lidské existence s ohledem na aktuální stav společnosti a snaží se být důstojnou součástí tuzemské kultury, rozvíjet její odkaz a uchovávat hodnoty vytvořené našimi předky.

Zásadním problémem globalizovaného světa je ztráta orientace. Rozpolcená společnost vede zničující zápas mezi tvrdými zastánci cesty zpět, často bohužel nikoli k hodnotám věky prověřeným, ale pouze k poznanému zlu, a mezi těmi, kteří upřednostňují jakýkoli pohyb kupředu. Pohyb, jež zaměnili za cíl. Pravda neleží ani na jedné straně barikády. Dějiny nás poučily již mnohokrát, že jediný pohyb, který kdy měl smysl, byl pohyb vzhůru. A to, co nás nese vzhůru, jsou skutečné hodnoty prověřené tisíciletími a jejich znovunalézání a rozvíjení ve zmatcích a chaosu současného světa.

Naším cílem je proto hledat soulad, hledat témata, která nás spojují všechny. A tématem letošní sezóny je odpovědnost. Slovo v atmosféře vybičovaného egoismu, decentně nazývaném individualis-

mus, skoro zapomenuté. Odpovědnost v nejširším slova smyslu. **Teror**, hra Ferdinanda von Schirach, staví slovo odpovědnost před soudnou stolicí. Pilot, který zabil sto dvacet lidí, aby zachránil desetitisíce,

Dokončení na str. 3

Královéhradecká diecéze Církve československé husitské

JOSEF

a jeho bratři

program pro rodiče i děti,
hry, zpívání, výlet,
pokrm pro duši, ducha i tělo

SETKÁNÍ PRO RODINY S DĚTMI

18. - 20. října 2019

penzion Betlém v Janských Lázních
dospělí 800 Kč, děti od 3 let 600 Kč (v ceně ubytování i strava)
přihlášky zasílejte na klaskovaf@centrum.cz do 11. 10. 2019

KRÁLOVÉHRADECKÁ DIECÉZE Podpořeno z Fondu rozvoje Královéhradecké diecéze ČCSH
Církve československé husitské

Dobry rok

Celá tradice novoročního svátku Roš hašana se vyvinula z příkázání: „Prvního dne sedmého měsíce budete mít slavnost odpočinku s pamětným vytrubováním a svatým shromážděním. Nebudete vykonávat žádnou všední práci, ale přinesete Hospodinu ohnivou obět.“ (Lv 23,24-25)

Ke každému židovskému svátku se váží určitá požehnání, modlitby, pozdravy a přání, pokrmy a písně. Před svátkem Nového roku – Roš hašana – si lidé v Izraeli všude přejí dobrý rok: u pokladny v supermarketu, v autodílně, na rozloučenou po setkání s někým známým. Podle situace se přání ještě doplňuje. Například po rodičovském sdružení ve škole – začátek školního roku spadá přibližně do stejného období – popřejí pedagogové rodičům i žákům dobrý a úspěšný anebo dobrý a plodný rok. Lidé si také vzájemně přejí dobrý a požehnaný rok.

Slovo „dobry“, hebrejsky „tov“, znamená víc než v mnoha jiných jazycích. Je to biblický výraz, který se objevuje hned několikrát na začátku ve zprávě o stvoření. V Bibli se toto přídavné jméno nestupňuje. Nena-

jdeme tam ani výraz lepší ani nejlepší. Když se například Elkána snaží potěšit svou bezdětnou manželku, říká: „Chano, proč pláčeš? Proč nejíš? Proč jsi tak ztrápená? Což já pro tebe nejsem *tov* než deset synů?“ (1. Samuelova 1,8) Frustrovaný Jonáš, kterému je za těžko akceptovat Boží zacházení s Ninive, naříká: „Nyní, Hospodine, vezmi si prosím můj život. *Tov* moje smrt než můj život.“ (Jonáš 4,3) A žalmista vyznává: „Tvé milosrdenství je *tov* než život...“ (Žalm 63,4)

Přesto najdeme právě ve zprávě o stvoření vystupňování výrazem „velmi dobrý“. Tímto „velmi dobrý“ ohodnotil Stvořitel šestého dne svou kreativní činnost a dovedl ji k dokonalosti požehnáním sedmému dni – dni odpočinku. Dopřál si přestávku po dobře neboli perfektně vykonané práci. Podle židovské tradice je právě šestý den stvoření tímto počátkem Nového roku. V novoročních modlitbách je Bůh oslavován jako Stvořitel a Král celého světa.

Ze všech přání nejvíce je ovšem slyšet přání dobrého a sladkého roku. Rabbi Shraga Simons se ptá, proč se připojuje přání sladkého roku. Protože to, co je pro nás dobré, nemusí být vždy příjemné nebo hezké. Dodnes je v židovství známa

myšlenka, kterou apoštol Pavel v Listu Římanům doslova formuloval takto: „Víme, že těm, kdo milují Boha, všechno dohromady působí k dobrému, těm, kdo jsou povoláni podle jeho rozhodnutí.“ (Ř 8,28) Takže je to vlastně jako v písničce dnes už legendární skladatelky a textařky Naomi Šemerové: Možná, že tento rok bude dobrý, možná, že zapíváme haleluja, protože to vlastně záleží na nás.

Roš hašana patří ke svátkům měsíce tišre společně se Dnem smíření a Svátkem stánků. Nikdo se nepozastavuje nad tím, že Nový rok začíná sedmého měsíce. Svátky připomínající Boží činy v cyklu židovského roku ukazují, že nový počátek není jen jeden. I stromy mají v Izraeli svůj Nový rok na konci období dešťů, když zase začnou vyrážet.

O Novém roku, ke konci parného a prašného léta, kdy se už dny začínají zkracovat a po ránu se objevuje osvěžující rosa, jakoby příroda chytla druhý dech. Je to konec zemědělské sezony a zároveň začátek nové. Podruhé vykvetou růže, jak se o tom zpívá v jedné známé izraelské písničce: „Na roš hašana vykvetla šošana.“

© copyright Krista Gerloffová, Jeruzalém, Israel

Kámen úhelný

Jsem tvrdý jak realita sama a v prachu ležím na zemi.

Když nedáváš pozor, zakopneš o mě.

Tak to jde s námi, nelžu, se všemi

a těžký jsem a tlačím jak osudu břímě.

Však mohu být i kamínek, jen malý, pouhý kousek žuly

anebo také oblázek, jenž k druhému se tulí.

Ale já jsem kámen. Tvůj osud, tvoje svědomí...

Těžký jsem a tlačím... vždyť kámen - ten nic jiného neumí.

Radím já, radím všem,

nezakopávejte o mě a dívejte se pod nohy!

Vždyť i na vaší cestě je také kousek oblohy.

A kdo zakopne, ten zakopává jen o svůj vlastní kámen.

Takový život je a zůstane tak až na věky - amen...

Jan Hájek

Z kazatelského plánu

16. neděle po svatém Duchu

Svou cestu svěř Hospodinu, doufej v něho, on sám bude jednat.

(Žalm 37,5)

První čtení: Abakuk 1,1-4; 2,1-4

Tužby pro dobu po Duchu svatém (V):

2. Za dar odvahy bojovat dobrý boj víry až do konce, modleme se k Hospodinu.

3. Za vytrvalost v našem duchovním zápasu se silami hříchu a zla, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, prosíme tě, ve svém milosrdenství nám odpusť naše viny, jichž se dopouštíme, třebaže se odvažujeme honosit jménem křesťanů. Očisti si nás, abychom ti mohli sloužit s pokojem v srdci! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 2. Timoteovi 1,1-14

Evangelium: Lukáš 17,5-10

Verš k obětování: Žalm 8,1

Verše k požehnání: 1. Petrův 1,24b-25

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, ty jsi natolik dobrý, že nám žehnáš svými dary, i když jich nejsme hodni. Dej, abychom na tvou nezištnou lásku odpovídali poslušným plněním tvých příkázání! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 11, 84, 95, 101, 145, 157, 200, 294, 296

Nad Písmem

Veliký dar „malé“ víry

Apoštolové řekli Pánu: „Dej nám více víry!“ Pán jim řekl: „Kdybyste měli víru jako zrnko hořčice, řekli byste této moruši: ‘Vyrvi se i s kořeny a přesad’ se do moře, a ona by vás poslechla.’“

„Vira je dar,“ takhle to často slyšíme a čteme. Určitě tomu tak je, to nepochybně, totiž v tom smyslu, že víru si nemůžeme vymyslet, „naordinovat“, poručit si ji a tak podobně. Vira je nám dána. Ale – chápou to tak i Ježíšovi učedníci? Zdá se, že ano, jinak by ho určitě nežádali, aby jim dal více víry. Zdá se, že v prosbě učedníků je naprostá logika, že v té věci mají jasno a žádají zcela oprávněně. Přesto ale Ježíš odpovídá poněkud překvapivě.

Jako kdyby říkal: „Ale vždyť je to na vás, je to vaše věc, je to váš osobní problém. Máte-li pocit, že máte málo víry, nevymlouvejte se alibisticky, že vám ji prostě nikdo nedal, a vy tím pádem za nic nemůžete. Raději se snažte pochopit, jakou víru opravdu potřebujete.“

Snad kdyby apoštolové nařikali, že nemají žádnou víru, že nemají víru vůbec, bylo by to celkem pochopitelné (i když... v takovém případě by asi nenařikali vůbec, protože by jim to bylo naprosto jedno). Jenomže teď chtějí více víry, což je něco naprosto jiného. Jsou přesvědčeni, že víru mají, jsou tím pádem v pořádku, na dobré cestě, ale chtěli by jí víc a možná ještě víc a ještě... A vyzbrojeni takovou velikou vírou by pak mohli dělat veliké věci.

Ježíš ale reaguje zcela jinak, než by po takové prosbě očekávali. Nejenom že je nechváli za tak krásné přání, mít víc víry, ale vlastně je spíš kárá, a v podstatě – překvapivě – je

možno říct, že jim radí, aby se snažili mít víru menší: „Kdybyste měli víru jako zrnko hořčice...“

Hořčičné zrnko je zcela nepatrné. Ale je v něm skryt obrovský potenciál. Však právě z toho důvodu v jiné souvislosti přirovnává Ježíš hořčičné zrnko ke království Božím (,Království nebeské je jako hořčičné zrnko, které člověk zasel na svém poli; je sice menší než všechna semena, ale když vyrostne, je větší než ostatní byliny a je z něho strom, takže přilétají ptáci a hnízdí v jeho větvích.“ Mt 13, 31n).

A přesně o něčem takovém, o takovém „potenciálu“, vypráví teď Ježíš svým učedníkům.

„Kdybyste měli víru jako zrnko hořčice...“ Když žádáte „více víry“, uvědomte si nejdřív, co vlastně žádáte. Vy tu obrovskou víru prostě chcete mít. Jenomže víra není věc, kterou byste mohli mít ve svém vlastnictví, argumentovat jí, manipulovat jí. Víru nemáte a nemůžete mít ve svém vlastnictví, není to „věc“.

Úplně na jiném místě, v evangeliu podle Marka, 11,22, je napsáno něco velmi podobného našemu dnešnímu příběhu: „Mějte víru v Boha. Amen, pravím vám, že kdo řekne této hoře: Zdvihni se a vrhni se do moře – a nebude pochybovat, ale bude věřit, že se stane, co říká, bude to mít.“ Jenomže

L 17,5-6 (7-10)

tady je v ekumenickém překladu malý, leč nesmírně zásadní problém. V přesném znění je to totiž řečeno jinak: „Mějte víru Boží.“

Takže opět to samé: zapomeňte na tu „svoji víru“, v takovém případě hrozí, že může být jen lidská, až příliš lidská, a raději přijměte to nepatrné zrníčko víry Boží. Mějte víru Boží! Ano, víra je dar. Respektive, jádrem každé víry je dar. Samozřejmě, další díl už je na nás, není možné se alibisticky schovávat za pochybný argument, že se nám dostalo „málo víry“, tudíž ani plody nestojí za moc. Dar je tím základním kamenem, na kterém už musí stavět každý sám. Ale je tím prvotním, co přijímáme. S plným vědomím, že dostáváme do svého života nesmírně vzácný dar, hřivnu, kterou jsme povinni rozmnožovat, která ale není naším vlastnictvím.

Nejspíš bychom také nejraději chtěli víru mít, více víry, stejně jako ti Ježíšovi učedníci. Ale teprve až s pokorou a vděčností přijmeme to, co je nám dáno, až budeme mít víru nikoli svoji, ale víru Boží, teprve tehdy bude moci tato „naše“ víra přinést kýžené plody. Teprve tehdy může tato naše nepatrná víra vyrůst ve veliký strom, v jehož větvích budou hnízdit ptáci a který vydá hojně a užitečné ovoce.

Mirek Kubíček

Pane, dopřej, abychom si uvědomili,
že naše víra není v jakémsi „množství“,
které bychom mohli shromážďovat
a možná také stavět na odív světu.

Ale ať prosíme o víru opravdovou, silnou, hlubokou a vytrvalou.
O takovou, která by dokázala opravdu a za všech okolností
přenášet hory protivenství, pokušení a nesnáží. Amen

Sezóna 2019-2020...

Dokončení ze str. 1
je obžalován z vraždy. Je vrahem? Je hrdinou? Jak odpovíme na výzvy, před které nás staví naše současnost?

Odpověď je na divácích. Oni jsou v tomto případě porotou, která určí míru viny a nevinu muže, který na sebe musel vzít větší odpovědnost, než jakou může člověk nést. V hlavních rolích impozantního soudního klání uvidíme Tomáše Novotného, Jitku Smutnou, Zbigniewa Kalinu a další.

I hra *Mléčné sklo*, jejímž autorem je vynikající filmový scénárista a spisovatel Marek Epstein, řeší téma viny a trestu. Dramatický příběh s téměř kriminální zápletkou, kde se optika mění každým okamžikem a kde nic není tím, čím se zdálo být, řeší jediné – je pravda v dnešním světě ještě relevantní hodnotou? V hlavních rolích uvidíme Michaelu Badinkovou a Miroslava Etzlera.

Bezpochyby nejslavnějším vršovickým sousedem, kterým se tato čtvrť může pyšnit, je Karel Čapek. Naše divadlo mu letos vzdá hold hned dvojím způsobem. Především uvedením jeho slavného dramatu *Matka*. Roli, kterou hrála řada

vynikajících českých hereček, vytvoří pro naše divadlo Jitka Smutná.

A s osudy samotného spisovatele se můžete setkat v představení *Čapek a Olga*. Román slavného spisovatele a populární herečky, plný zvrátů osobních, ale i společenských, je základem inscenace, v níž hlavní role ztvární Jiří Hána a Máša Málková, tedy interpreti, kteří se těchto rolí zhostili už v inscenaci Čapek v divadle Rokoko. Pracovat budou znovu s režisérem Khekem a jeho týmem. Inscenace by měla proběhnout nejen v divadle, ale též na zahradě Čapkovy vily a v Památníku Karla Čapka ve Strži.

Poslední letošní projekt je věnován obětem sexuálního zneužívání v církvi. Jedná se nejen o nastudování hry skvělého rakouského dramatika Felixe Mitterera *Zpověď*, ale i o následnou diskusi s oběťmi, představiteli církve i justice, psychology, věřícími i laiky.

Snaha otevřít toto téma je motivována touhou poskytnout prostor a zadostiučinění těm, jejichž hlas po léta nechtěl nikdo slyšet, ale i touhou poskytnout věřícím prostor pro pokání. **Andrea Michel**

Pozvání do Uherského Brodu

Náboženská obec Uherský Brod si v neděli 20. 10. v 10 hodin připomene, že před 100 lety zazněla poprvé bohoslužba v českém jazyce. Zveme vás všechny na slavnostní bohoslužbu, kterou vykoná bratr biskup Juraj Dovala; po bohoslužbě bude příležitost k vzájemnému sdílení.

Iva Pospíšilová

Židovská dharmá

Významnou podobou současné religiozity je to, že jednotlivci nebo skupiny propojují několik náboženství. Typickým příkladem je osobní náboženství, jak o něm referuje Thomas Moore v knize, které dal přímo tento název. Lze tu vysledovat propojení libovolně vybraných prvků podle osobního vkusu a potřeby, tedy náboženský eklekticismus, někdy ne moc výstižně označovaný jako synkretismus.

Odlíšná má být sdílená náboženská identita, tedy snaha prožívat více než jedno náboženství naplno a do hloubky. Příkladem může být japonský katolický kněz, člen dominikánského řádu Vincent Shigeto Oshida, který se považuje za křesťana na sto procent, ale i za buddhistu na sto procent. Říká, že je a zůstává buddhistou, který se setkal s Ježíšem Kristem.

Již před časem vyšla v češtině kniha svou koncepcí stále aktuální a stále dostupná. Její americká autorka Brenda Shoshanna sleduje tu konkrétní podobu sdílené náboženské identity, která je v USA velmi populární. Jde o lidi se židovským kulturním a náboženským zázemím, kteří přijali podněty od buddhismu. Tento mohutný fenomén již dostal i svůj název Jubu (ze slov Jew a Buddhist). Lily Cisařovská, autorka mimořádně zdařilého překladu vykazujícího dobrou znalost nejen obou jazyků, ale i tématu, navrhla pro tento okruh půvabný český novotvar „žibudé“. Mezi účastníky aktivit amerických buddhistických center jsou vysoce nadproporčně ve srovnání s jejich zastoupením v celku obyvatelstva

zapojení lidé, kteří se původně hlásili nebo souběžně patří k judaismu. Religionistika se tomuto fenoménu profesionálně věnuje. Hledají se židovské motivy vedoucí tímto směrem. Co na judaismu je pro jeho příslušníky neuspokojivé a co si potřebují kompenzovat buddhismem. A jaké motivy například v kabale a chasidském hnutí ukazují podobným směrem. Tomu se zajímavě věnuje židovský autor Erich Fromm ve své knize *Budete jako bohové: Radikální interpretace Starého zákona a jeho tradice*.

Autorka je velmi osobní. Nabízí svůj životní příběh. Předkládá nám překvapení a zklamání, jimiž procházela od dětských let. Rozepisuje se o životě v třígenerační rodině. Píše o své přísné, pracovitě babičce, o zbožně prozpěvujícím dědečkovi a nenáboženském otci. Píše o synagogách, kterými byly často místnosti v bytech sousedících souvěrců.

Shoshanna popisuje klasickou židovskou praxi, různě pojatou formální i neformální modlitbu, studium Tóry, komunitní život se sdílením radostí a starostí. Popisuje zenovou meditaci podle pojetí rinzaí zenu. Nezakrývá obtížnost sladění obou životních cest. I křesťanského čtenáře zaujmou její laskavě interpretované snahy poctivě vedle sebe postavit biblické personalistické (a někdy až antropomorfní) pojetí Boha a buddhistickou vše pronikající mysl. Nezasílá problémy s propojením zenového individualismu a židovského (a podobně i křesťanského) smyslu pro společenství.

S autorčiným vyprávěním běhu

života a se zpovědí z osobních vnitřních zkušeností se textem vinou doporučení ohledně životní praxe. V tomto smyslu kniha může být příručkou, jak to avizuje v podtitulu. Kolem nalézání sama sebe, otázek po smyslu, vyrovnávání se smutkem, odpouštění, pohostinnosti, utváření životních vztahů, pěstování míru a podobných témat nabízí autentické židovské, na Bibli navazující a buddhistické praktické postupy, např. různě intenzivní podoby tiché bezpředmětné meditace a bdělého prožívání každodennosti.

Při vyhodnocování vícečetné náboženské identity se obvykle ukazuje, že jedna z tradic je přece jen základní. Z klasičtější sdílené identity můžeme připomenout Anthony de Mella, který si i přes rozepře s církevní autoritou ponechal křesťanskou příslušnost. Podrobně zkoumání jeho (do češtiny hojně překládaných) textů a třeba též informací z jeho soukromí ukazují, že rozhodující u něj byl buddhismus a že jeho křesťanství je jaksi buddhistické.

U Brendy Shoshanna(ové) lze odhadnout, že jde o židovství, jemuž zenová praxe a zkušenost umožnila zachovat se. Jde o postoj podobný tomu, co do křesťanského prostředí adresuje názvem své (do češtiny bohužel zatím nepeložené) knihy Paul F. Knitter: *Without Buddha I Could not Be a Christian* (Bez Buddha bych nemohl být křesťanem).

Brenda Shoshanna:
ŽIDOVSKÁ DHARMA: PRAKTICKÁ PŘÍRUČKA K JUDAISMU A ZENU,
Praha: Volvox Globator, 2010.

O holčičce, která se ještě nenarodila

Každý, kdo sleduje kulturní dění v Brně - Řečkovících, jistě zaznamenal, že se ve Sboru Páně Církve československé husitské konají nejen bohoslužby, ale i koncerty, výstavy nebo divadelní představení. A kdo je opravdu pozorný, uvědomí si, že titulky tohoto článku četl již dříve. Ano, jedná se totiž o název divadelního představení původně určeného dětem (a nejen jim) v podání charismatického herce Víti Marčička st., které jsme mohli vidět ve Sboru Páně na podzim v roce 2017.

Víťa Marčík st. ovšem není pouze herec. Je to živel s osobitým a nezaměnitelným hereckým projevem, který se ve svých hrách nebojí ani ožehavých témat a který ve

svých divadelních představeních dokáže diváka doslova vtáhnout do děje (či ho rovnou zapojit). A je jedno, zda hraje v kamenném divadle, na náměstí nebo třeba v kostele. A je jedno, zda vystupuje pro nás v České republice nebo v dalekém Španělsku.

Proč se ale po dvou letech k představení *O holčičce, která se ještě nenarodila*, vracíme? Tématem hry totiž není nic jiného než smrt.

Milý čtenáři, znáš ten pocit z divadla, kdy tě herec natolik osloví a zasáhne, že ti až běhá mráz po těle? Přesně tento pocit jsem měl u tohoto představení. S místní sestrou farářkou Šárkou Chytilovou jsme se okamžitě shodli, že se jedná o hru určenou také dospělým.

Či jinak řečeno; čím je člověk starší, tím více k němu téma promlouvá. Proto jsme se rozhodli tento umělecký zážitek zprostředkovat i dospělým divákům. Ale teprve až letos se nám podařilo najít s Víťou Marčičkem volný termín...

Na webových stránkách Divadla Víti Marčička se o hře dozvíme, že je určena pro ty, „kteří se nebáli narodit a teď mají strach z umírání“. V jedné z mnoha recenzí se píše, že „Marčičkova pohádka o smrti je půvabná a křehká“. Já mohu dodat svůj pocit. Je plná něhy, intimity a lásky. Prostě toho, čeho se nám v dnešní době tak často nedostává. A je taktéž plná poetiky. Že by smrt mohla být poetická...?

Dnešní společnost vytěsnila smrt ze svého povědomí do nemocnic a ústavů sociální péče. Proč tomu tak je? Protože máme ze smrti strach. Ale tento náhled je ve skutečnosti mylný. Smrt nemusí být koncem, nýbrž začátkem! I takový okamžik může být naplněn niterností, pokojem a laskavostí. Milý čtenáři, nevěříš mi? Tak zkus navštívit toto představení...

Příběh *O holčičce, která se ještě nenarodila*, který není nijak dlouhý, ale svojí výpovědí i hereckým projevem o to intenzivnější, budete moci shlédnout ve Sboru Páně, Vážného 6, Brno – Řečkovice, v sobotu dne 12. 10. v 18 hodin.

Místa ve Sboru Páně je možno si

rezervovat buď telefonicky na tel. č. 776 032 149 nebo e-mailem na adrese vem@seznam.cz.

Vstupné je formou dobrovolného daru, jehož doporučená výše činí 100 Kč. Výtěžek z představení bude věnován na podporu projektu „Centrum křesťanské kultury“.

Podrobnosti k představení najdete

na www.verbumetmusica.com, kde naleznete i fotogalerii z tohoto představení uvedeného ve Sboru Páně v Brně – Řečkovících v roce 2017.

Vratislav Jan Marša
farář ČČSH
a spolek Verbum et musica

Den památek v Lipníku nad Bečvou se vydařil

Milí čtenáři Českého zápasu, bratři a sestry, chtěla bych se s vámi podělit o úžasný zážitek ze „Dne památek“, který se konal 14. září

Protože náš Sbor knížete míru v Lipníku nad Bečvou je kulturní památkou, byl v tento den otevřen pro návštěvníky od 10 do 16 hodin. S manželem jsme po léta správci kostela a v tyto dny jsme zde byli k dispozici pro zvědavé návštěvníky všech generací. Odpovídali jsme na dotazy o historii, současnosti i budoucnosti našeho kostela a vše podrobně vysvětlili. Lidé přijížděli až z Prahy, Ostravy, Fulneka, Plumova, Hranic a dalších míst. O výklad měla zájem většinou střední a starší generace, mladší jen prošli, nakoukli a spěchali dál. O to byla zajímavější konverzace s těmi, kteří se do hovoru přidávali. Obdivovali, jak vzdušný, krásný a čistý kostel máme. Po vysvětlení, že pečujeme nejen o kostel, ale převzali jsme i péči o zahradu, účetnictví, hudební doprovod při bohoslužbě a úklid všeho druhu, a děláme to vše sami dva bez finančního ohodnocení, bylo patrné jejich uznání, které zaznamenali i v návštěvní knize.

Letos byl tento „Den památek“ o lidech a s lidmi. Přálo počasí, takže čas návštěv přesáhl 16. hodinu.

Radostný pocit z krásného dne sdíleli se 120 návštěvníky

Jindřiška a František Boucníkovi,
náboženská obec v Lipníku nad Bečvou

